

- Szepsi-Szent-György. Pollák Mór.
 Szolnok. Bodor Frigyes.
 Szombathely. Bertalanfy Imre.
 „ Seiler Henrik.
 Temesvár. Csanádi püspöki nyomda.
 „ Diemer Károly.
 „ Förk Károly.
 „ Magyar testvérek.
 „ Reznicsek Alajos.
 „ Steger Ernő.
 Temesvár. Uhrmann és Blau.
 Trencsén. Gansel Lipót.
 „ Skarnitzel Ferencz.
 Túróc-Szent-Márton. Könyvnyomda részv. társulat.
 Ujvidék. Fuchs Ignác és fia.
 „ Pajevics Arzen.
 „ Szerb nemz. egyl. könyvnyomda.
 Ungvár. Jäger Károlyné.
 „ Özvegyi József.
 „ Pollacsek Miksa és társa.
 Vác. Serédy Géza. Siketnéma egyesületi társulat.
 „ Spitzer Miksa.
 Versecz. Kirchner I. E. özvegye.
 Veszprém. Krausz Ármin.
 „ Ramazetter Károly.
 „ Reform. pápai főgymnasium.
 Zala-Egerszeg. Özv. Tahy Rozália.
 Zilah. Gámán Ferencz.
 Zombor. Bittermann Nándor.
 „ Vagner Anrdás.
 Zsolna. Horner F. A.

Vegyes közlemények.

A M. Nemzeti Múzeum könyvtára az 1878. év első felében 2740 kötet vagy füzet nyomtatvánnyal szaporodott; és pedig ajándéku kapott 1301, köteles példány gyanánt 974 és vásárolt

465 kötetet. — A kéziratár szaporodott ajándék és vétel után 7 levéltári csomaggal, 8 kézirattal és 92 oklevéllel.

Az ajándékok között következők emelendők ki:

1. Szigethy István kecskeméti ref. főiskolai tanáré, ki 1848—49. évi hírlapok egyes számaiból 79 darabot ajándékozott.

2. Tagányi Alajos nagy-szombati tanáré, ki szintén 1848—49. évi hírlapok egyes számaiból 285 darabot ajándékozott.

3. Barabás Miklós híres festészünk saját rajzaiból 277 darab könyomatot ajándékozott.

4. Az Országos Levéltár pedig 40 kötet nyomtatványt ajándékozott.

5. Dr. Neuhofer János budapesti ügyvéd 88 darab oklevelet ajándékozott.

Könyvvásárlásokra és kötésre fordítatott 1,187 frt 63 kr. — Az olvasók száma 11,590-re ment, kik 26,438 nyomtatványt, 1,028 kéziratot és 1,622 oklevelet használtak.

A M. N. Múzeum könyvtárának 1877. december 10-én kelt felhívására, az első füzetben elősoroltakon kívül, a következő írók voltak szivesek hiányzó munkáikat (összesen 67 darab) beküldeni:

Abt Antal.
 Arnstein József.
 Böckh János.
 Dankó József.
 Hantken Miksa.
 Hirschler Ignác.
 Hoffmann Károly.
 Jedlik Ányos.

Klein Gyula.
 Lunniczter Sándor.
 Molnár János.
 Nagy Nep. János.
 Pauer Imre.
 Vandrak András.
 Vész Ármin.

Azon adományok között, melyekben a N. M. könyvtárának kéziratgyűjteménye a jelen évben részesült, legértékesebb a Neuhofer János budapesti ügyvéd úr által ajándékozott oklevélgűjtemény.

Ennek érdekesb része a Történelmi Társulat f. é. június havi választmányi ülésén is bemutatott; s mivel erről a lapok közlései nagyon hézagosak, nem mulaszthatjuk el az ismertetést a következőkkel e helyt is pótolni.

Az oklevelek leginkább a Ják nemzetségből származott Sitkei vas-vármegyei család birtokviszonyait tárgyzazzák.

Ezek között két érdekes darab van a tatárfutás előtti korszakból, azon túl a XIII. század végéig tizenkilencz darab, s így az évnélkülieket is hozzászámítva az Árpád-korszakból való oklevelek száma húsznál több.

Anjou-kori van 29, a többi Zsigmond, I. Ulászló, I. Mátyás, II. Ulászló és II. Lajos királyok korából valók. Egy van a XVII-ik századból 1630-ból, melyben a többek között pater Hajnalról is említés tétetik.

Az oklevelek összes száma meghaladja a 80-at. Ezek között Ilosvai Leustach nádornak 1394-ből oly három darab oklevele is találatott, melyek titkait a még mindig felbontatlan pecsét őrizte; s mivel az oklevél külsejére Temes volt írva, az öt századig felbontatlan leveleknek záraik alól való felszabadítását, alföldünk történetirója Pesty Frigyes tagtársunkra bízta.

E lapok tere nem engedi, hogy ezen oklevelekről többet írjunk, az érdekesebbek amúgy is nem sokára a »Hazai Okmánytár« és a Történelmi Társulat oklevéltárában napvilágot látandának; szolgáljanak mégis e sorok arra, hogy Neuhofer úr szíves és hazafias adománya más ilyenmű gyűjtemények birtokosait hasonló tette buzdítson.

Magyarországi eseményekről szóló XVI. és XVII. századbeli külföldi röpiratokat a N. Múzeum könyvtára nagy gonddal gyűjt. Legújabbán négyet sikerült külföldi antiquáriusoktól megszerezni. Ezek közül egy flamand, a többi francia nyelven van írva. Csak a német nyelven közrebocsátott röpiratokat bírják könyvtáraink nagyobb számban, a többi európai nyelven kiadottak a ritkaságokhoz számítandók. A négy röpirat czíme a következő:

Cort Uerhael van de gheluckige victorie die de Christenen hebben ghecreghen teghen den Turck in Hongerpen waer dat eenighe duysenden Turcken verslaghen syn: haerlieder Schepen met gelt ende ammonitie van oozloge hun afghenomen op de Riuere van den Danouwe by de stadt van Tolna. Gheschiet op S. Jans auont lestledem in dit tegenwoozdich Jaer 1599. den XXIII Juny.

Ghepzint Thantwerpen by Anton de Ballo op ons lief Vzuouwen Kerkhof. 1599.

Naer de Copye ghedruckt tot Prague.

16-rét. 8 lap.

Le grand et memorable secours arriué au Comte de Buquoy contre les Heretiques Protestans d'Allemagne.

La destoute merueilleuse des Bohemes.

La honteuse suite du Prince de Transilvanie.

L'arriüée du Roy de Pologne pour le secours de l'Empereur.

L'ambassa de du nouveau Roy de Boheme à Vienne vers l'Archiduc Leopolde.

Les Diettes assemblees de part et d'autre et autree choses remarquables.

A Paris, Chez syluestre Moreau dans la Cour du Palais deuant la chambre des Comptes. 1620.

8-rét. 16 lap.

Le Champ de Bataille presentee aux Protestans de la part de l'Empereur. Le Refus qu'ils ont faiet de venir au combat. L'armée Imperiale enuoyée à Presburg, contre Bethleen Gabor, Princes de Transsylvanie. Les derniers exploict du Marquis de Spinola au Palatinat: Et autres choses memorables, extraictes des nouvelles lettre d'Allemagne.

A Paris, Jouxte l'imprimé de Liege, et selon d'Ordinaire plus dernier arriué. 1620. Auec permission.

8-rét. 12 lap.

Lettre de Betlehem Gabor au Gabriel, au Roy de Tartarie, translatee d'Aleman en François. Item une brieve et veritable Relation de ce qui s'est passé en Poloigni, depuis le premier de Septembre iusqu' au present.

Imprimé le troisisme Decembre, MCDXXI. Auec permission.

4-rét. 16 lap.

Ezekhez járul két nagyobb terjedelmű olasz kiadvány Magyarországról. Úgy mint :

Le Historie di Europa del Sig. Alfonso Villoa, Nuouamente mandate in luce. Nellequali principalmente se contiene la guerra vltimamente fatta in Vngheria tra Massimiliano Imperatore dé Christiani, et Sultan Solimano Re dé Turchi. Et ui s'ha cognitione di molti altri auenimenti occorsi in diuerse parti del mondo fino all' anno MDLXVIII. etc. — In Venetia, apresso Bolognino Zaltieri. MDLXX.

4-rét. 16 és 176 lap.

Compendiose Notitie Dello stato passato, e presente del Regno di Vngheria, Principato di Transilvania, e Regno di Croatia. Trattenimento dato a' Curiosi Da Bidonzo Mepriz Siciliano, E da lui Consecrato al merito Dell' Illustriss. Sig. Sig. e Patron Col. Il Sig. Don Francesco Salvaterra Visconti, Fratello del viuente Feudatario della Signoria di Casale Maggiore, e sue Pertinenze. — In Milano, MDCLXXXV. Nella Stampa di Francesco Vigone, In Pescaria Vecchia. Con licenza de' Superiori.

16-rét. 8, 239 és 5 lap.

Az 1848. és 1849. években számos időhöz nem kötött úgynevezett röpívek jelentek meg, melyeknek mindegyik száma nagyobbrészt csak egy cikket tartalmazott. Ilyen röpívek a magyaron kívül leginkább német nyelven is megjelentek, minthogy pedig minden szám egy önálló egészset képezett, igen kevesen voltak, kik egy röpív valamennyi számait, melyek között csak igen laza összefüggés volt, összegyűjtötték és ennél fogva az ilyen röpívek azután mai nap oly ritkák.

A magyar nemzeti múzeumi könyvtár újabb időben **Ebenhöch Ferencz** győri kanonok úr nagybecsű ajándéka folytán következő érdekes röpívek birtokába jutott.

1. »**Öreg ABC vén emberek számára.** 2. sz.« Irta **Vas Gereben.** Nyomatott Győrött. Megjelent 1848. márczius és április hónapokban, összesen 4 kis negyedréti számban. Könyvtárunk eddig már az első számot bírta. A második szám tartalma: Törvénycikkely az úrbér és azt pótló szerződések alapján eddig gyakorlatban volt szolgálatok (robot), dézma és pénzbeli fizetések megszüntetéséről. Szerző népszerű nyelven magyarázza a népnek a fentemlített törvénycikkelyt és különösen inti őt a volt földesurak iránti tiszteletre és hálára.

2. **Noisser Richard** mint felelős szerkesztő az előttünk fekvő prospectus szerint 1848-ban Győrött **Streibig** nyomdásznál időhöz nem kötött hetenkint többször német nyelven megjelenő röpívet adott ki, melyeknek mindegyik száma külön címmel kis 4-edréiben jelent meg. Az első szám ápril 20-án következő címmel bocsátatott közre: »**Der grosse Pfaffenzwicker.**« Satyrisch-oppositionelles Flugblatt. Raab, Dienstag 18. April 1848. Ezt a könyvtár nem bírja.

A 2. szám címe. »Die Volksversammlung im Re-douten-Saale am 16. April 1848.« Donnerstag 20. April 1848. 6 lap.

A 3. számé: »Der Wahlbürger wie er nie hätte sein sollen.« Samstag 22. April 1848. 4 l.

A 4. számé: »Die zweite Volksversammlung am Ostersonntage.« Mittwoch 26. April 1848. 4 l.

Az 5. számé: »Die Raaber National-Garde.« Samstag 29. April 1848. 4 l.

A 6. számé: »Die Raaber städtische Magistrats Restauration.« Dienstag 2. Mai 1848. 4 l.

A 7. számé: »Die liberale und die conservative Parthei.« Donnerstag 4. Mai 1848. 4 l.

A 8. számé: »Offenes Sendschreiben an meinen hochverehrten Freund dem hochwürdigen Herrn Pfarrer Trichtl.« Samstag 6. Mai 1848. 4 l.

A 9. számé: »Ein Glas Märzenbier für meinen alten Freund und Schulkameraden Josef Nemesovics.« Dienstag 9. Mai 1848. 4 l.

A 10. számé: »Eine Portion Schinken für Herrn J. M. König.« Donnerstag 11. Mai 1848. 4 l.

A 11. számé: »Die Christen und die Juden.« Samstag 13. Mai 1848. 4 l.

A 12. számé: »Die Christen und die Juden.« (Fortsetzung). Dienstag 16. Mai 1848. 4 l.

A 13. szám, ha csakugyan megjelent, hiányzik.

A 14. szám címe: »Die Offiziers-Wahl der Raaber National-Garde.« Samstag 20. Mai 1848. 4 l.

A május 21. és június 4-dike közt megjelent számokat a könyvtár már nem birja.

Az utolsó szám, mely a múzeumi könyvtár tulajdona: »Ein Blatt ohne Titl.« Montag 5. Juni 1848. 4 l.

Id. Szinnyi József a »Könyv-Szemle« 1877. évi folyamában közölt »Hirlapirodalmunk 1848—49-ben« című nagybecsű cikkének második közleményében ezen röpívekből csak a két első számot mint megjelenteket említi meg ezen cím alatt: »Der grosse Pfaffenzwicker«, holott a második számnak már más címe

volt és kettőnél több szám jelent meg, mint a fentközöltekből meggyőződni alkalmunk volt.

Csontos János, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának őrsége, a Múzeum igazgatósága által kiküldetve, június elején Olaszországba utazott, hogy a modenai, parmai és bolognai könyvtáraknak hazánkat érdeklő középkori kéziratait átvizsgálja. Miként Modenából küldött jelentéseiből tudjuk, kutatásai már is becses eredményeket mutathatnak fel. Kimerítő jelentését a »Könyv-Szemle« közelebbi füzete fogja hozni.

A M. Tud. Akadémia könyvtáráról, a f. évi nagygyűlés elé terjesztett, akadémiai jelentésben a következőket olvassuk:

»Az Akadémia könyvtára úgy vétel útján, mint a csereajándék és köteles példányok beküldése által is folytonosan jelentékenyen gyarapodik. Az ajándékkul küldött könyvekről havonként az »Értesítő«-ben részletes kimutatás jelenik meg. Az összes szaporodás a járulék-naplóban 1622 számot foglal el. Különös figyelem fordított az Akadémiával csereviszonyban álló intézetek kiadványainak — a mennyiben a megelőző években hiányosan küldettek be — kiegészítésére.

A könyvtár rendezése is gyorsan halad befejezése felé. Ekkorig harminczhét tudomány-szak van rendezve, a melyek összesen 22,165 munkát tartalmaznak. A kéziratárban is több nagy gyűjtemény (a Kazinczy-, Teleky-, Rummy- és Toldy-féle irodalmi hagyatékok) rendezése az irodalomtörténet munkásainak gazdag bányákat nyit meg, a melyeket már is kezdenek búváraink kiaknázni.

A könyvtárban 10,400 olvasó 12,507 munkát használt, ami a megelőző évek eredményéhez képest, tetemes szaporodást mutat.«

A budapesti királyi magyar tudomány-egyetem könyvtárának czímjegyzékéből megjelent a második kötet, mely 127 nagy 8-adrétű lapon az 1877. évi gyarapodásokat tünteti fel. Szakok szerint csoportosítva közli mindazon munkák czimeit, melyekkel a könyvtár a nevezett évben gyarapodott. Összesen 1318 mű 2298 kötetben. A szakjegyzéket jól szerkesztett betűrendes czímjegyzék követi. Mindkettőt megelőzi a vallás- és közoktatási minster úrhoz intézett (általunk már közölt) jelentése a könyvtár

rendezéséről, gyarapodásáról és forgalmáról 1877-ben; Szinnyei Józseftől a könyvtár első őrétől, mint helyettes igazgatótól, kinek a jelen czímjegyzéket is köszönhetjük, a mely a könyvtárt látogatóknak, a szaktudósoknak és a tanuló ifjúságnak egyaránt hasznos szolgálatokat fog tenni.

A budapesti magyar királyi egyetem könyvtárának igazgatói állására, mely Horvát Árpád lemondása által a mult esztendőben megüresedett, a nagym. m. k. vallás- és közoktatási ministerium pályázatot hirdetett. Az állással 2500 frt fizetés és lakás van összekötve. Reméljük, hogy oly férfiú fogja elnyerni, a ki a Schönviesnerek, Prayok és Toldyk méltó utódja leend.

Hunyadi Bánfi János, nagybányai születésű magyar tudós, a XVI. század első felében Londonban a Gresham-College tanára volt, a mennyiségtan- és alchimiával foglalkozott, 1650 táján Angliából Magyarországra visszatérve, útközben Amsterdamban meghalt. Ezen érdekes egyéniség életrajzát szándékozik kidolgozni Gerstl A. hazánkfiá, a londoni University-Collegeben a vegytan tanára. Felkérjük mindazokat, kik e tárgyra vonatkozó adatokkal rendelkeznek, hogy a »Könyv-Szemle« utján említett derék hazánkfiával közölni sziveskedjenek.
